

centrum celé říšské správy a moci, císařský dvůr v Římě (str. 156 n.). Jako významný faktor pro správné pochopení Aristeidovy Chvalořeči na Řím uvádí Klein (str. 147) také Hadrianovu zálibu pro všechno řecké, což zanechalo své dědictví i za vlády Antonína Pia, pokračovatele v defenzivní zahraniční politice svého adoptivního otce (str. 148 n.).

Mezi vládními činiteli neexistovala ovšem po Hadrianově smrti názorová jednotka, a proto se Aristeides neboli — jak latinsky znělo jeho jméno poté, co spolu se svým otcem naby, patrně roku 123 n. l., římského občanství (str. 73) — Publius Aelius Aristides chopil příležitosti, aby ve své nejproslulejší řeči, kterou na jaře roku 143 (srov. str. 77) proslavil v Římě před Antoninem Piem, ujistil císaře i jeho nejlivnější rádce loajalitou římsky ctičících Řeků, pochopitelně z nejvyšších společenských vrstev, a aby vzdal hold tehdejší vládní mírové politice (str. 150).

R. Klein ve své instruktivní a vysoce odborně fundované publikaci jasně ukazuje, že si Aristeides ze všeho nejméně přál nějakou změnu poměrů, které mu jako příslušníku zámožné společenské vrstvy plně vyhovovaly a za něž se cítil — jakoby mluvčí všech říšských obyvatel — povinen vzdát císaři ze srdce díky a podporu proti kritikům jeho politiky (str. 153). Z tohoto hlediska také Klein přesvědčivě vysvětluje, proč Aristeides ve své Chvalořeči na Řím, editory rozdělené do 109 paragrafů, věnuje tolik místa (§ 72 — 89) římskému vojenství jakožto bezpečné ochraně říše i jejího vnitřního společenského uspořádání (str. 152 n.): „Bei aller Bewunderung, die Aristides gewöhnlich erfährt für seine eindrucksvolle Beschreibung der Mauern und Grenzanlagen, ist jedoch nicht zu übersehen, daß dies für ihn kein Selbstzweck ist. Es geht ihm nicht sosehr um das Aussehen, sondern um die Funktion dieser eindrucksvollen Monumente; denn sie reichen aus, „den ganzen Erdkreis zu schützen“ (§ 84). Ihnen und ihren Verteidigern ist es zu verdanken, so hält er es seinen Zuhörern vor, daß der Friede und das beneidenswerte Leben der Bewohner innerhalb dieses Reiches gesichert sind“.

Josef Češka

Výstava Pravěké zemědělství Znojemska v Nových Zámkách

Archeologické výzkumy pravěkých zemědělských kultur mají na Znojemsku bohatou tradici.

Ve dnech 15. října až 3. listopadu 1981 byla v rámci družebních styků mezi okresy Nové Zámky a Znojmo, a tedy i mezi okresními muzei uspořádána v Klubu mládeže v Nových Zámkách výstava o pravěkém zemědělství na Znojemsku. Připravili ji pracovníci Jihomoravského muzea ve Znojmě a katedry archeologie a muzeologie FF UJEP v Brně. Bylo v ní využito dokumentárního materiálu z výstavy O počátcích pravěkého zemědělství, která byla otevřena ve Znojmě v říjnu 1979. Vystaveny zde byly repliky známých nálezů ze Znojemska. Expozici obohatily zvláště originály ženské plastiky ze systematického výzkumu u Těšetic-Kyjovic, keramika kultury s lineární, vypíchanou a moravskou malovanou keramikou, dále nádoby z doby bronzové, železné a protohistorické. Na výstavě byla také umístěna kamenná, kostěná a parohová industrie, bronzové a železné nástroje. Návštěvníci měli možnost seznámit se prostřednictvím přehledných grafů se zemědělskou výrobou v jednotlivých údobích pravěku a protohistorie.

Vernisáže výstavy se zúčastnili zástupci Jihomoravského muzea ve Znojmě, katedry archeologie a muzeologie FF UJEP v Brně, představitelé stranických a správních orgánů okresu Nové Zámky a pracovníci novozámeckého muzea. Výstava se setkala s velkým zájmem u široké veřejnosti (tab. XXVII : 1).

Expozice Pravěké zemědělství Znojemska byla výsledkem úzké spolupráce Jihomoravského muzea ve Znojmě s katedrou archeologie a muzeologie FF UJEP v Brně a na názorném příkladu dokumentovala kulturní styky mezi okresy Znojmo a Nové Zámky.

Jaromír Ko várník